

**ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОСТІ**
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ:
НАУКОВИЙ І ПРАКТИЧНИЙ
ДИСКУРС

Збірник науково-практичної конференції

20 БЕРЕЗНЯ 2026

Вінниця

УДК 316.32:001.89:340.1

Г54 Глобальні виклики сучасності та шляхи їх вирішення: науковий і практичний дискурс: зб. матеріалів наук.практ.конф. (м. Вінниця, 20 березня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив», Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції

з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Зінченко Людмила Петрівна - засновник Громадської організації «Центр Науково-Дослідних Ініціатив»

Заступник голови редакційної колегії

Байцур Катерина Юріївна - співзасновник Громадської організації «Центр Науково-Дослідних Ініціатив»

Члени редакційної колегії:

Василенко Віктор Михайлович- перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Музичук Олександр Миколайович- проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

Невядовський Владислав Олегович - учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент

Іванцов Володимир Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності

Чишко Катерина Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності та якості підготовки кадрів

Статівка Олена Олександрівна – завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляска Оксана Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

*Науковий керівник: ЗОЗУЛЯ Євгеній Вікторович,
викладач кафедри криміналістики та судової експертології ННІ І
майор поліції*

САВУЩИК А.А

*курсант 2 курсу навчально-наукового інституту №1
Харківський національний університет внутрішніх справ,
рядовий поліції*

ШУМАКОВА К.О

*курсант 2 курсу навчально-наукового інституту №1
Харківський національний університет внутрішніх справ,
рядовий поліції*

СЛІДИ РУК ЯК ДЖЕРЕЛО КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Проблематика використання слідів рук як джерела криміналістичної інформації посідає важливе місце у сучасній криміналістиці. Сліди рук є одним із найбільш поширених та інформативних видів матеріальних слідів, які залишаються на місці події під час учинення кримінального правопорушення. Їх дослідження дає змогу встановити факт перебування певної особи у визначеному місці, а також відтворити окремі обставини механізму вчинення правопорушення. Актуальність цієї теми зумовлена необхідністю підвищення ефективності розкриття кримінальних правопорушень та удосконалення методів отримання доказової інформації. У сучасних умовах розвитку криміналістичних технологій значення слідів рук постійно зростає, оскільки вони можуть бути досліджені за допомогою новітніх методів ідентифікації. Саме тому вивчення ролі слідів рук як джерела криміналістичної інформації є важливим напрямом наукових досліджень у сфері криміналістики.

Методологічною основою використання слідів рук у кримінальному провадженні виступають положення кримінального процесуального законодавства, які визначають порядок збирання та використання доказів.

Ураховуючи положення Кримінальний процесуальний кодекс України, доказами у кримінальному провадженні є фактичні дані, отримані у встановленому законом порядку, на підставі яких встановлюються обставини кримінального правопорушення [1]. Саме тому належне виявлення, фіксація та дослідження слідів рук мають здійснюватися відповідно до вимог кримінального процесуального законодавства, що забезпечує їх допустимість та доказове значення.

Кожевніков О. А. у своєму дослідженні зазначив, що джерела криміналістичної інформації є важливим елементом процесу встановлення істини у кримінальному провадженні. З погляду Кожевнікова О. А., матеріальні сліди, які залишаються на місці події, виступають носіями відомостей про механізм учинення кримінального правопорушення та дії його учасників [2]. Ураховуючи роботу Кожевнікова О. А., можна зробити висновок, що сліди рук належать до найбільш інформативних матеріальних слідів, оскільки вони здатні містити унікальні ідентифікаційні ознаки особи. Саме завдяки таким особливостям дактилоскопічні сліди широко використовуються під час розслідування різних видів кримінальних правопорушень.

Лук'янчиков Є. Д., Лук'янчиков Б. Є. та Микитенко О. Б. у своєму дослідженні розглянули сліди кримінального правопорушення як важливе джерело інформації про обставини його вчинення. Автори зазначають, що матеріальні сліди відображають взаємодію правопорушника з об'єктами навколишнього середовища, а тому можуть містити значний обсяг криміналістично значущої інформації [3]. Аналізуючи роботу Лук'янчикова Є. Д., слід відзначити, що сліди рук є одним із найбільш надійних джерел інформації про особу правопорушника. Вони можуть бути використані для ідентифікації особи, встановлення факту її перебування на місці події та підтвердження окремих версій слідства. Крім того, дослідження таких слідів дає змогу встановити особливості механізму вчинення кримінального правопорушення.

Гусев Ю. у своєму дослідженні розглянув поняття «картина слідів» як важливий елемент криміналістичної характеристики правопорушення. Автор зазначає, що система слідів, які залишаються на місці події, утворює певну інформаційну модель, яка відображає механізм учинення кримінального правопорушення [4]. Аналізуючи роботу Гусева Ю., можна дійти висновку, що сліди рук є важливою складовою такої картини слідів. Вони можуть поєднуватися з іншими видами матеріальних слідів та утворювати комплекс доказової інформації, який дозволяє відтворити події, що відбувалися під час учинення кримінального правопорушення. Саме тому їх дослідження має здійснюватися у взаємозв'язку з іншими елементами криміналістичної характеристики події.

Христян В. В. у своєму дослідженні розглянув роль дактилоскопічного дослідження слідів рук у процесі розслідування та розкриття злочинів. Автор вважає, що дактилоскопічні сліди є одним із найбільш ефективних засобів ідентифікації особи, оскільки папілярні візерунки пальців рук мають індивідуальний характер та не повторюються у різних людей [5]. Ураховуючи роботу Христяна В. В., можна зазначити, що використання дактилоскопічних досліджень дає змогу встановити особу правопорушника навіть за відсутності інших доказів. Крім того, сучасні автоматизовані дактилоскопічні системи дозволяють значно прискорити процес пошуку та порівняння відбитків пальців, що підвищує ефективність розслідування кримінальних правопорушень.

Таким чином, сліди рук виступають важливим джерелом криміналістичної інформації, яке має значний доказовий потенціал. Їх дослідження дозволяє отримати відомості про особу правопорушника, механізм учинення кримінального правопорушення та інші обставини події. Використання сучасних криміналістичних методів дослідження слідів рук сприяє підвищенню ефективності розкриття та розслідування кримінальних правопорушень.

Отже, сліди рук відіграють важливу роль у процесі отримання криміналістичної інформації під час розслідування кримінальних правопорушень. Вони містять індивідуальні ознаки, які дозволяють здійснювати ідентифікацію особи та встановлювати її причетність до події. Дослідження таких слідів має здійснюватися з урахуванням положень кримінального процесуального законодавства та сучасних досягнень криміналістики. Значення слідів рук як джерела доказової інформації постійно зростає у зв'язку з розвитком нових технологій їх дослідження. Подальші наукові дослідження у цій сфері сприятимуть удосконаленню методів виявлення та використання слідів рук у кримінальному провадженні.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : *Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI.*
2. Кожевніков О. А. Наукові основи та класифікація джерел криміналістичної інформації. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика. 2024. № 1. С. 31–37.*
3. Лук'янчиков Є. Д., Лук'янчиков Б. Є., Микитенко О. Б. Сліди кримінального правопорушення як джерело інформації про обставини його вчинення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. № 88.*
4. Гусєв Ю. Картина слідів як елемент криміналістичної характеристики крадіжок культурних цінностей із релігійних споруд. *International Science Journal of Jurisprudence & Philosophy. 2024. № 5. С. 1–9.*
5. Христян В. В. Роль дактилоскопічного дослідження слідів рук у розслідуванні та розкритті злочинів // *Актуальні проблеми криміналістики та судової експертизи : матеріали науково-практичної конференції. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. С. 217–219.*

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ: НАУКОВИЙ І ПРАКТИЧНИЙ ДИСКУРС

Збірник матеріалів

Науково-практичної конференції

(м. Кам'янське, 20 березня 2026 року)

Відповідальні за випуск: Л.П. ЗІНЧЕНКО

Комп'ютерне верстання: Н.М. ОСТАПОВА

Видавець і виготовлювач – Електронний формат збірнику
Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив»

М. Вінниця